

PRIVÍTAJME LETO

Leto nám už zaklopalo na dvere a my sme ho vpustili medzi seba. Ako každý správny hosť aj ono so sebou niečo prináša. Prináša nám krásne slnečné a horúce dni, pohodu pri vode a v prírode, sladké ničnerobenie na pláži, zábavu s priateľmi na hudobných festivaloch, letné športy, ale hlavne nespočetné množstvo nezabudnuteľných zážitkov, na ktoré budeme dlho spomínať. Aj my ako správní hostitelia by sme mohli letu niečo ponúknuť. Mohli by sme ho pohostiť dobrou náladou, pozitívnym myslením a úsmevom na tvári. K dobrej nálade chce svojou troškou prispieť aj letný Nededžan, ktorý držíte v rukách. Veríme, že všetci školopovinní sa vyšantia do sýtosti, načerpajú sil do nového školského roka a tí starší si zase oddýchnu a nájdú aspoň niekoľko dôvodov na úsmev. Prajeme vám čaro krásne leto plné oddychu a pohody. -r-

KOĽKO REČÍ VIEŠ...

Všetci sme sa už určite stretli s touto múdrou vetou a dozaista nepochybujeme o jej pravdivosti. Dovoľte mi ju ale trochu doplniť – Koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom; nezabúdaj však na to, akým človekom si bol na začiatku. Nezabúdaj na svoj rodný, materinský jazyk.

Materinský jazyk je najvzácnejším darom od našich predkov. Je darom od tých najbližších, od otca a mamy. Veď nie nadarmo sa volá materinský. Rodný jazyk je jazykom, ktorým sa nám mama prvýkrát prihovarila, ktorým nám naši rodičia a starí rodičia rozprávali rozprávky a spievali uspaľovanky a tiež jazykom, ktorým sme vyslovili naše prvé slová. Je jazykom, na ktorý sa nezabúda. Jazykom, na ktorý sa nesmie zabudnúť.

Rodný jazyk je kľúčovým prostriedkom našej identity – toho, kým sme, za koho sa sami považujeme a za koho nás považujú ostatní. Keď hovoríme po slovensky, považujú nás za Slovákov, keď po maďarsky, tak za Maďarov. Jazyk je teda aj jedným z prvkov vyjadrenia príslušnosti k národu. Avšak, nie vždy je jazyk a národnosť tým istým. Veď nie všetky národy majú svoj vlastný jazyk, nie všetci, čo hovoria po anglicky, musia byť Angličanmi. Avšak to, čo ide ruka v ruku, je jazyk a kultúra. Jazyk je neodmysliteľnou súčasťou kultúry a kultúra ho vo veľkej miere ovplyvňuje. Platí zásada, že jazyk je taký, aká je kultúra. Keď sa mení kultúra, mení sa aj jazyk. Materinský jazyk nás rovnako ako kultúra spája a zároveň i odlišuje od ostatných.

V súčasnosti existuje vo svete približne 3000 rôznych jazykov. Tri štvrtiny obyvateľov Zeme však hovorí prvou stovkou najpoužívanejších jazykov, a

preto je väčšina jazykov v ohrození, dokonca môže dôjsť, a aj dochádza k ich zániku. Ako príklad si môžeme zobrať latinčinu. V minulosti bola veľmi rozšíreným jazykom, v súčasnej dobe sa používa len veľmi sporadicky a väčšinou vo vedeckých a odborných kruhoch. Mohli by sme si klásť otázku, prečo by zánik jazykov mal byť problémom. Veď nebolo by predsa jednoduchšie, keby sme všetci hovorili rovnakým jazykom? Zrejme áno, ale vytratila by sa tak tá krásna rozmanitosť, ktorá nás robí jedinečnými. A hoci tu už boli pokusy vytvoriť jeden spoločný jazyk, boli neúspešné. A asi aj vždy aj budú. Jazyk predsa nie je neživý predmet, nie je mŕtv, ale je to naša kultúra, náš život.

Materinským jazykom väčšiny z nás je slovenčina. Spisovný slovenský jazyk poznáme od roku 1843, keď Ľudovít Štúr kodifikoval spisovnú slovenčinu na základe stredoslovenského nárečia. Počas svojej histórie to však slovenčina nemala ľahké. Viackrát bola utláčaná, či dokonca zakazovaná. Aj napriek tomu, že mnohí z nás sa v škole učili, koľko si toho „slovenčina musela pretrpieť“, vážime si ju len veľmi málo. Mnoho slovenských slov sa pomaly vytráca z nášho bežného života a stáva sa tzv. archaizmami, zastaralými slovami. A naopak, do našej reči preniká množstvo výrazov z cudzích jazykov, predovšetkým z angličtiny. Navyše to vnímame ako úplne prirodzený jav – veď sa už ani nepozastavujeme nad tým, že mnoho cudzích výrazov nadobudlo slovenský pravopis. Zamysleli ste sa už nad tým, odkiaľ k nám prišli slová ako dizajn, manažér alebo imidž? Používanie výrazov z cudzích jazykov a ich prípadné prispôbenie rodnému

jazyku sa nedeje iba v slovenčine, ale aj v ďalších jazykoch. Angličtina ako súčasný trend preniká do mnohých jazykov. Častokrát uprednostňujeme anglické slovíčka, hoci k nim existuje vhodný ekvivalent v domacom jazyku, a to len preto, lebo je to „cool“ (vidíte, to je ďalšie v slovenčine bežne používané anglické slovo), znie to lepšie a odbornejšie. V refréne jednej českej pesničky sa spieva: „Já jsem vedoucí, já jsem king. Meeting, briefing, brainstorming. Rád bych vám drink nabídl. Chci váš feedback as soon as possible.“ Keby sme si to preložili do slovenčiny, znie to doslovne takto: „Ja som vedúci, ja som kráľ. Stretnutie, tlačová konferencia, tvorivá technika nových myšlienok. Rád by som vám ponúkol nápoj. Chceme od vás spätnú väzbu tak rýchlo, ako je to len možné.“ No povedzte, nezníe tá prvá verzia zaujímavejšie?

Učenie sa cudzích jazykov je bezpochyby jedinečnou možnosťou na rozširovanie našich vedomostí, zvyšovanie príležitostí na uplatnenie sa vo svete, spoznávanie nových kultúr. Ovládanie viacerých jazykov uľahčuje život a je veľkým plusom pre každého z nás. Avšak, tým najvzácnejším ostáva náš materinský jazyk. A to bez ohľadu na to, či si to uvedomujeme alebo nie. Môžeme ovládať množstvo rečí, ale keď sme skutočne smutní alebo veselí, najlepšie myšlienky nám napadnú práve v materinskom jazyku. To potvrdia mnohí, i naši spoluobčania žijúci v zahraničí. Preto sa tešme z toho, že ho môžeme používať, nehanbime sa zaň a v žiadnom prípade nedopustíme, aby sa z nášho ľubozvučného materinského jazyka stal archaizmus. Nezabúdajme na to, kým sme. -KM-

Uznesenia ObÚ v Nededzi – č. 3, 4

Uznesenia z tretieho zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Nededzi, ktoré sa konalo dňa 16. 4. 2012.

Obecné zastupiteľstvo:

1. K otvoreniu

Uznesenie č. 31

schvaľuje:

a) program Obecného zastupiteľstva

Hlasovanie:

Za – 6 Bíroš, JUDr. Cesnek, Drábik, Ing. Hreus,
Mgr. Janušová, Ing. Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 32

schvaľuje:

b) overovateľov zápisnice – Ing. Vladimír Zajac,
JUDr. Marián Cesnek

Hlasovanie:

Za – 6 Bíroš, JUDr. Cesnek, Drábik, Ing. Hreus,
Mgr. Janušová, Ing. Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

3. K informáciám

Uznesenie č. 33

berie na vedomie:

- informáciu o zhotovení a umiestnení dopravných značiek P1 na ulici „Na záploti“ a „Roľnícka“
- informáciu o skolaudovaní a zavkladovaní do katastra nehnuteľností ulice „Na záhumní“
- informáciu o smernici starostu obce Nededza č. 1/2012 o postupe obce Nededza pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou v rámci verejného obstarávania
- informáciu o zasadnutí stavebnej komisie zo dňa 23. 3. 2012
- informáciu o podpísaní zmluvy so spoločnosťou MaB SONIC (v rámci prieskumu trhu) – oprava a obnova miestneho rozhlasu
- informáciu o predĺžení ulice „Záhradná“
- informáciu o zákonnej úprave platu starostu a kontrolórky obce na základe priemernej mesačnej mzdy, ktorá bola v roku 2011 vo výške 786 €
- objednávku na zakúpenie konvektomatu na prípravu jedál do ŠJ v MŠ
- ukončenie členstva predsedu, tajomníka a pokladníka v OŠK ku 21. júnu 2012
- informáciu o žiadosti zaslanej na Ekofond ohľadom zateplenia Materskej školy, ktorá bola v 1. kole schválená a postúpená na záverečné posúdenie, termín: jún 2012
- informáciu o vykonaní ohliadky multifunkčného ihriska firmou SPORT services, s. r. o., Martin ohľadom poškodených mantinelov, ktorá sa uskutočnila v 16-tom týždni
- informáciu o predložení majetkového priznania starostom obce komisii verejného záujmu v zmysle zákona

4. K zmluve o poskytovaní služieb medzi obcou Nededza a spoločnosťou Profipol'no, s. r. o. – schválenie

Uznesenie č. 34

schvaľuje:

Zmluvu o poskytovaní služieb medzi obcou Nededza a spoločnosťou Profipol'no, s. r. o.

Hlasovanie:

Za – 6 Bíroš, JUDr. Cesnek, Drábik, Ing. Hreus,
Mgr. Janušová, Ing. Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

5. K ankete týkajúcej sa rekonštrukcie súčasného kostola/výstavby nového kostola

Uznesenie č. 35

schvaľuje:

Anketu v nasledovnom znení:

Súčasný stav kostola je technicky spôsobilý približne do roku 2017. Podnet na riešenie tejto situácie prišiel už aj od občanov vo forme petície v roku 2010. Existujú dve možné alternatívy riešenia a to buď výstavba nového kostola, alebo rekonštrukcia toho súčasného.

Technické riešenia:

- a) **Nový kostol** by bol situovaný v areáli kaštieľa. Jednalo by sa o prístavbu v rozsahu 1/3 kaštieľa, kde by celkový počet miest bol 200 – 230 a náklady (bez vybavenia) cca 600 000 €.
- b) **Rekonštrukciou súčasného kostola** by sa vytvorilo 150 – 200 miest a predpokladané približné náklady by tvorili sumu cca. 400 000 €. Technicko-architektonická štúdia oboch alternatív je zverejnená na úradnej tabuli a webovej stránke obce.

Vyjadrite svoj názor označením možnosti (zakrúžkovaním)

- a) **výstavba nového kostola**
b) **rekonštrukcia súčasného kostola**
c) **nevyjadrujem sa**
d) **rekonštrukcia alebo výstavba kostola nie je potrebná**

Hlasovanie:

Za – 6 Bíroš, JUDr. Cesnek, Drábik, Ing. Hreus,
Mgr. Janušová, Ing. Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

6. K rôznemu

– schvaľuje:

- a) Zmluva o spolupráci pri zbere použitého šatstva medzi Mišutkom Zdenom, Hvozdnica 357 a obcou Nededza

Uznesenie č. 36

schvaľuje:

Zmluvu o spolupráci pri zbere použitého šatstva medzi Mišutkom Zdenom, Hvozdnica 357 a obcou Nededza

Hlasovanie:

Za – 6 Bíroš, JUDr. Cesnek, Drábik, Ing. Hreus,
Mgr. Janušová, Ing. Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

– odporúča:

- b) prejednanie organizovania hodov ku sviatku Sedembolestnej Panny Márie Komisiou kultúry, mládeže a športu

- c) dostávať prístrešok pre OŠK zatiaľ bez zásahu do budovy šatní
- d) prejednanie prípravy „Dňa matiek“ Komisiou kultúry, mládeže a športu
- e) uverejniť webovú stránku obce v časopise Nededžan
- f) starostovi obce zaslať list na TaT, a. s., Žilina so žiadosťou o preverenie situácie týkajúcej sa opätovného poškodzovania Kuk-a nádob zamestnancami spoločnosti TaT a. s., Žilina
- g) realizovať požiadavku od obecného hasičského zboru na kúpu čerpadla PPS 12 striekačky a vykonanie technickej údržby hasičského vozidla AVIA 30
- h) urobiť prieskum finančného zaťaženia pre obec pre prípadné prijatie zamestnanca obecného úradu do funkcie údržbára do trvalého pracovného pomeru

– berie na vedomie:

- i) dotaz od občanov týkajúci sa zberu použitého jedlého oleja

V Nededzi dňa 18. 4. 2012

PhDr. Peter Vajda
starosta obce

Uznesenia zo štvrtého zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Nededzi, ktoré sa konalo dňa 11. 6. 2012.

Obecné zastupiteľstvo:

1. K otvoreniu

Uznesenie č. 37

schvaľuje:

- a) program Obecného zastupiteľstva s nasledovnou zmenou:
bod č. 9 bude prejednaný ako bod č. 4 a body č. 4, 5, 6, 7, 8 budú prejednané ako body č. 5, 6, 7, 8, 9

Hlasovanie:

Za – 5 Jozef Bíroš, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek,
Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 38

schvaľuje:

- b) overovateľov zápisnice – Ing. Miloš Janek,
Mgr. Darina Janušová

Hlasovanie:

Za – 5 Jozef Bíroš, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek,
Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0

Zdržal sa – 0

3. K informáciám

Uznesenie č. 39

berie na vedomie:

- informáciu o prijatí nového zamestnanca na pozíciu správcu obecného majetku a údržbára Mariána Ďugla
- informáciu o priebehu osláv Dňa matiek v obci

- informáciu o priebehu osláv Medzinárodného dňa detí v obci
- informáciu o pokračovaní predĺženia ulice Záhradná – inžinierska činnosť, prieskum trhu (je potrebné urobiť územné konanie, stavebné povolenie na vodu, plyn, kanál, elektrika)
- informáciu o zakúpení čapovacieho zariadenia pre obec
- informáciu o vydaní knižky od Kataríny Maršalovej, na ktorú prispel Mikroregión Terchová
- informáciu o oprave kaplnky sv. Vendelína
- informáciu o uskutočnení stretnutia vlastníkov pozemkov lokality Pred Chrip
- informáciu o výstavbe oplotenia pozemku Mariášová Žofia – predĺženie ulice Záhradná
- informáciu o začiatku výstavby lavičiek cez potok v obci v počte 5 ks v 24. týždni

4. K výsledkom ankety „Anketa kostol“

Uznesenie č. 40

Berie na vedomie: výsledky zo zápisnice č. 1 a zápisnice č. 2 týkajúce sa prebehnuté ankety s názvom „Anketa kostol“.

5. K stanovisku hlavného kontrolóra k záverečnému účtu obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 41

berie na vedomie:

Stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu obce Nededza za rok 2011

6. K správe audítora k individuálnej účtovnej závierke obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 42

berie na vedomie:

Správu nezávislého audítora o overení účtovnej závierky zostavenej k 31. 12. 2011 Obecnému zastupiteľstvu obce Nededza

7. K záverečnému účtu obce – schválenie

Uznesenie č. 43

schvaľuje :

Záverečný účet obce za rok 2011 a celoročné hospodárenie bez výhrad

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0
Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 44

schvaľuje:

Použitie prebytku v sume 112 625,68 EUR zisteného podľa ustanovenia par. 10 ods. 3 písmena a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na: – tvorbu rezervného fondu: 112 625,68 EUR

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0
Zdržal sa – 0

Uznesenie č. 45

schvaľuje:

Použitie rezervného fondu na kapitálové výdavky obce

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0
Zdržal sa – 0

8. Výročná správa obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 46

berie na vedomie:

Výročnú správu obce Nededza za rok 2011

Uznesenie č. 47

berie na vedomie:

Dodatok správy audítora o overení súladu Výročnej správy s účtovnou závierkou v zmysle ustanovenia paragrafu 23 ods. 5 zákona č. 540/2007 Z. z. obce Nededza za rok 2011

9. K odkúpeniu pozemkov od Slovenského pozemkového fondu pre obec (E KN č.705/11 o výmere 299 m² a E KN č. 705/12 o výmere 203 m²)

Uznesenie č. 48

schvaľuje:

odkúpenie pozemkov od Slovenského pozemko-

vého fondu pre obec (E KN č.705/11 o výmere 299 m² a E KN č. 705/12 o výmere 203 m²)

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0
Zdržal sa – 0

10. Rada školy v Gbeľanoch - žiadosť o poskytnutie finančných prostriedkov na zabezpečenie učebných pomôcok do ZŠ Gbeľany – prejednanie

Uznesenie č. 49

schvaľuje poskytnutie finančných prostriedkov na zabezpečenie učebných pomôcok do ZŠ Gbeľany vo výške 1200 EUR

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0
Zdržal sa – 0

11. K rôznemu

a) Uznesenie č. 50

berie na vedomie:

Zmenu rozpočtu vrátane programov a podprogramov rozpočtovým opatrením č. 2/2012

d) Kronika obce Nededza za rok 2011 – prejednanie

Uznesenie č. 51

schvaľuje: Kroniku obce Nededza za rok 2011 s prednesenými úpravami

Hlasovanie:

Za – 6 Jozef Bíroš, JUDr. Marián Cesnek, Milan Drábik, Ing. Miloš Janek, Mgr. Darina Janušová, Ing. Vladimír Zajac

Proti – 0
Zdržal sa – 0

V Nededzi, 11. 6. 2012

PhDr. Peter Vajda
starosta obce

VÝSLEDKY zo zberu anketových lístkov „ANKETA KOSTOL“ zo dňa 7. 6. 2012

Prítomní podľa prezenčnej listiny:

Vajda Peter, PhDr., starosta obce Nededza

Bollová Eva, petičný výbor

Gašiaková Anna, zamestankyňa Obecného úradu v Nededzi

Hodásová Alicia, zamestankyňa Obecného úradu v Nededzi

Po sčítaní všetkých odovzdaných anketových lístkov) sú výsledky nasledovné:

Celkový počet rozdistribuovaných anketových lístkov: 744 kusov (slovom sedemstoštyridsaťštyri). Z toho odovzdaných: 656 kusov (slovom šesťopäťdesiatšesť kusov), čo tvorí 88,17 % všetkých občanov – voličov.

Z toho neodovzdaných: 88 kusov (slovom osemdesiat kusov), čo tvorí 11,83 % všetkých občanov – voličov.

Prepočet z počtu odovzdaných 656 anketových lístkov tvorí v %

Možnosť

a) výstavba nového kostola – 45,27 %

Možnosť

b) rekonštrukcia súčasného kostola – 35,51 %

Možnosť

c) nevyjadrujem sa – 7,92 %

Možnosť

d) rekonštrukcia alebo výstavba kostola nie je potrebná – 10,51 %

Počet neplatných anketových lístkov: 5 kusov – 0,76 %

SLOVO STAROSTU

Vážení občania, polrok nám ubehol akosi rýchlo, aspoň mne sa tak zdá. Naši školáci dúfam, že ukončili úspešne svoje školské povinnosti a majú pred sebou dva mesiace prázdnin, aby načerpali nových síl do ďalšieho školského roku. Aj v našej obci sme v druhom štvrtroku pracovali na rôznych činnostiach. Ako každoročne v našej obci bola oslava „Dňa matiek“ s kultúrnym programom, kde ma milo prekvapili naši najmenší škôlkári svojím programom a dovoľm si tvrdiť, že určite aj Vás, krotí ste tam boli...stálo to za to.

Jedna z dôležitých vecí v mesiaci máj bola príprava a následná realizácia ankety ohľadom výstavby – rekonštrukcie kostola v obci. Veľmi ma potešilo, že naši občania k ankete pristúpili zodpovedne, čoho dôkazom je 88,17 % účasť a že majú záujem riešiť túto problematiku, za čo im ďakujem. Som presvedčený, že poslanci obecného zastupiteľstva s výsledkami tejto ankety naložia zodpovedne a pri hlasovaní o osude kostola v obci rozhodnú kvalifikovane.

Po prerokovaní v komisiách stavebnej, kultúry a športu ako aj s ostatnými poslancami obecného zastupiteľstva ukončila obec dohodou k 1.6.2012 zmluvu s Mgr. Mariánom Frniakom, ktorý bol správcom multifunkčného ihriska. Za jeho odvedenú prácu sa mu touto cestou chcem poďakovať. Keďže obecný majetok sa zväčšuje a už nie je udržateľné tento problém riešiť čiastkovo, tak po dohode s obecným zastupiteľstvom, som prijal do trvalého pracovného pomeru na funkciu údržbára –

správcu obecného majetku Mariána Ďugela. Jeho pracovná náplň je dostatočná na to, aby vykryl týždenný fond pracovného času. Spomeniem len niektoré objekty, ktoré spadajú pod jeho činnosť: obecný úrad, kultúrny dom, materská škôlka, kaštieľ, dom č.p. 129/2 a záhrada, športový areál, priemyselná zóna- retenčná nádrž, cintorín, dom smútku, kostol, atď. Kto by chcel vedieť o tejto pracovnej náplni viac informácií, môže prísť osobne za mnou a ja mu ochotne všetko vysvetlím.

V mesiaci jún sme dokončili výstavbu tzv. altánku v športovom areáli, ktorý by mal byť k dispozícii najmä našim občanom pri rôznych športových a spoločenských akciách. Pevne verím, že tento náš majetok nebude poškodzovaný zo strany jednotlivcov a bude nám slúžiť čo najdlhšie a k našej spokojnosti.

V mesiaci júl začne výstavba lávok pre peších cez náš potok, ktorá je realizovaná prostredníctvom MAS Terchovská dolina a financovaná z eurofondov. Budem sa snažiť o to, aby táto stavba bola ukončená najneskôr v septembri 2012. Samozrejme, že výstavba bude závisieť aj od počasia.

Keďže je čas prázdnin a dovolení, dovoľte mi všetkým školákovi popriať pekné prázdniny, aby sa všetci v septembri zdraví a plní energie vrátili do školských lavíc. Ostatným prajem príjemné prežitie dovolení či už doma alebo v zahraničí.

PhDr. Peter Vajda
starosta obce

Oslava dňa matiek

Nenahraditeľné miesto mamy v našom živote snáď nikto nespochybňuje. Aj v našej obci si ho každoročne radi pripomíname. Oslava dňa matiek tento rok pripadla na trinásty máj. Za or-

ganizačnej podpory Komisie kultúry, mládeže a športu bol o 15-tej hodine zahájený program v sále kultúrneho domu. Na začiatku vystúpili so svojim hudobno-dramatickým pásmom deti zo Základnej školy v Gbeľanoch. Tie nás presvedčili, že vedia pekne spievať, či hrať na gitaru. Všetci sa tešili i na detičky z tunajšej materskej školy, ktoré milo prekvapili moderným tanečným vystúpením. A nesmieme opomenúť ich už tradičné vystúpenie v krojoch, na ktoré sme všetci zvedaví a ktoré je vždy veľmi príjemným spestrením tohto sviatku. Svojou hrou na heligónkach ozvláštnili kultúrny program Petra, Patrik a Tobiáš Kováčovci, čiže Heligónka zo Starej Bystrice. Predovšetkým mamičky, babičky, ale aj prítomní oteckovia a deti si mohli pochutnať na malom občerstvení a ženské pokolenie bolo na znak vďaky obdarené kvietkom.

-r-

„MÚDROSTI“ ZO ŠKOLSKÝCH LAVÍC

... najmä cez leto potešia perličky učiteľov a žiakov:

- Žiak: „Nevhodné prostredie pre baktérie je mikrovlnka.“
- Učiteľ: „Aké tvary reliéfu tvorí sneh?“
- Žiak: „Snehuliaka.“
- Žiak: „Opakovanie je macochou múdrosti...“
- Učiteľ: „Kde v Československu bolo najviac židov?“
- Žiak: „Vo väzení.“
- Učiteľ: „Keď hmatáte silnú kyselinu, čím ju hmatáte?“
- Žiak: „Kyselinu už ničím.“
- Učiteľ: „Kde je najviac receptorov bolesti?“
- Žiak: „V rozkroku!“
- Učiteľ: „Čo je pre nás dôležitejšie – mesiac alebo slnko?“
- Žiak: Určite mesiac! Ten svieti v noci, keď je tma. Slnko svieti cez deň, keď je aj tak vidno.“

OZNAMY

Podporme Nededzu, najkrajšiu obec v kraji.

V týchto dňoch prebieha súťaž o najkrajšiu obec v žilinskom turistickom kraji, ktorú vyhlásil Žilinský večerník a Žilinský samosprávny kraj.

Do súťaže sa zapojila i naša obec, ktorá má pridelené číslo 8.

Do piatku 3. augusta 2012 môžu čitatelia Žilinského večerníka hlasovať za najkrajšiu obec. Víťazná obec bude nafotená a z najkrajších fotografií bude vytvorený turistický sprievodca ako príloha Žilinského večerníka. Rovnako bude realizovaná i putovná výstava týchto fotografií.

Hlasujúci môžu každý týždeň získať prepravku piva a ďalšie ceny. Po skončení súťaže získa jeden výherca dvojdný pobyt v penzióne v Zázrivej.

Preto všetci tí, ktorí si myslíte, že obec Nededza je najkrajšou obcou v našom kraji, môžete jej poslať svoj hlas vystrihnutím a zaslaním kupónu do Žilinského večerníka, alebo ich môžete priniesť priamo na obecný úrad do 1. augusta 2012.

Zamyslime sa...

Vypaľovanie trávy a pálenie plastov

Jarné obdobie je charakteristické veľkým upratovaním. Je pravidelne spájané so zvýšeným výskytom požiarov v dôsledku pálenia suchej trávy, odpadu zo záhrad alebo iných porastov. Zákon o ochrane pred požiarom hovorí rázne o zákaze vypaľovania trávy a hrozí vysokými sankciami. Právnickým osobám hrozí pokuta do výšky 16 596 € a fyzickým osobám do výšky 331 €. Napriek tomu sa zákon vedome i nevedome porušuje.

Spaľovanie odpadov, vrátane plastov na záhradách spôsobuje uvoľnenie toxických rakovinotvorných látok a v dôsledku toho vznik rôznych chorôb. Plasty sú obohatené zmäkčovadlami, farbivami, stabilizátormi. Tie môžu obsahovať ťažké kovy - hlavne kadmium a zinok. Pri spaľovaní sa uvoľňujú do ovzdušia alebo zostávajú v popole. Pri nedokonalom horení plastov vzniká veľa oxidu uhľnatého. Tento plyn je jedovatý a môže viesť až k vnútornému uduseniu.

Niektorí ľudia sa o svoj majetok celý rok nestarajú a všetko, čo zanechali (na jar krovie a odpad napr. zo šopy) bez veľkej námahy likvidujú na svojich záhradách, pri obytných domoch. Tým nielen poškodzujú životné prostredie, ale aj znepriemňujú štiplavým dymom okolie. Mnohokrát sa stáva, že dané „upratovanie“ si nechávajú na víkend. Pravdupovediac, vyprané prádlo a dym nie je najlepšia kombinácia... Alebo taká rodinná grilovačka má inú „príchuť“, keď Vás do očí štiepe dym od susedov...

Zamyslime sa preto nad tým, ako môžeme nielen chrániť prírodu, ale predovšetkým naše vlastné zdravie.

- Natália Játyková -

Obecná matrika

NAVŽDY NÁS OPUSTILI

Kvašňovský Martin
Zajac Andrej

22. 11. 1925 – 31. 3. 2012
30. 11. 1941 – 14. 5. 2012

PRIVÍTALI SME NA SVET

Gajarský Ondrej
Chovanculiaková Nina
Staniková Júlia
Staniková Eliška

30.03.2012
04.04.2012
29.05.2012
18.06.2012

Historické okienko

Písal sa rok 1979. Tent bol bohatý na rôzne udalosti. My si zaspomíname na vybudovanie viacerých rodinných domov, oslavy 35. výročia SNP, činnosť zboru pre občianske záležitosti a záver roka 1979.

V tomto roku sa viacero občanov pustilo do stavieb rodinných domov a to: Miroslav Žiak – v starej časti obce, Peter Ďugel – v starej časti obce, Pavol Ďugel – v časti Záhrady a Vladimír Peľko – v Ohrádzi. Taktiež začal s prestavbou domu bývalého hostinca pri hradskej Štefan Štefuň, zbúral sedlovú strechu a robil nadstavbu na poschodie s ponechaním prizemia. Obývacie povolenia na dokončené rodinné domy boli vydané a začaté obývať majiteľmi Ing. Dušanom Vajdom s popisným číslom 160 a Martinom Beliančinom s číslom domu 158.

Na 29. augusta pripadlo výročie Slovenského národného povstania, v tomto roku to bolo okruhle 35. výročie. Okruhle výročia bývajú slávnostnejšie a tak v predvečer s plnou vážnosťou bola zo strany usporiadateľov a občanov tejto udalosti venovaná spomienka. Najprv sa konala slávnostná celoobecná schôdza s prejavom k tejto udalosti a kultúrnym programom. Schôdze sa zúčastnili žijúci účastníci povstania – naši občania Pavol Moravčík, Ondrej Ďuriček a Anton Kolenčík. Po schôdzi predstavitelia obce za účasti občanov položili veniec na hrob účastníka Slovenského národného povstania Štefana Pavla, veniec patrili i tým účastníkom SNP, ktorí položili v tomto boji svoje životy a sú pochovaní na rôznych miestach známych i neznámych. Vo večerných hodinách sa pri vatre na Dráhach uskutočnila beseda s účastníkmi SNP a do noci sa spievali partizánske piesne.

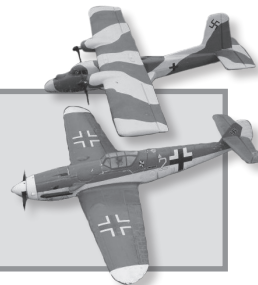
Zbor pre občianske záležitosti okrem privítania narodených detí, slávnosti odovzdania občianskych preukazov, rozlúčiek s brancami, rozlúčky so zosnulými, cestou miestneho rozhlasu a iných významných udalostí usporiadal zlatú svadbu našich občanov – manželov Floriána a Judy Janíkových v kultúrnom dome v mesiaci novembri. Akcie zboru pre občianske záležitosti riadili a organizovali hlavne Mária Cesneková a Justína Kozánková, učiteľky základnej školy.

Telovýchovná jednota spolu so Socialistickým zväzom mládeže usporiadali v letných mesiacoch športovo-branné preteky pod Vajánkom v kategóriách dorastu a dospelých obidvoch pohlaví. V okresnej súťaži futbalu obsadili dospelí futbalisti 5. miesto.

Na miestnom JRD začali siať jarné obiloviny koncom marca, kosenie trávy na lúčach prebehlo v posledný týždeň mája. Žatva bola v auguste. Pšenice sa urodilo 36,4 q z hektára a zemiakov 101 q.

Členovia zväzu požiarnej ochrany k vianočným sviatkom postavili pred kultúrny dom vianočný strom (smrek), osvetlený elektrickými farebnými žiarovkami.

Lietadlá, skákací hrad i športové súťaže – úspešný Medzinárodný deň detí v našej obci

Na Medzinárodný deň detí sa tešia asi všetci bez rozdielu veku. Určite aj z tohto dôvodu má MDD v obci Nededza peknú tradíciu. Tento rok sa preto organizátori rozhodli zaodiť ho do nového šatu a príjemne tak prekvapíť všetky deti aj ich rodičov. Preto pri tejto príležitosti zorganizovala obec Nededza za podpory Komisie kultúry, mládeže a športu v spolupráci s Obecným hasičským zborom

Žiaci základnej školy museli preukázať svoju telesnú zdatnosť i um v šiestich disciplínach ako napr. skok vo vreci, prekážkový beh, či hod na basketbalový kôš. Tí najlepšie boli odmenení zaujímavými vecnými cenami. Po športových výkonoch sa deti mohli do sýtosti vyskákať na nafukovacom hrade, ktorý sa tešil obrovskému záujmu. Bolo skutočným umením presvedčiť mnohé detičky, aby si aspoň na chvíľku od-

a OŠK športovo-zábavné popoludnie pre deti z našej obce, aby sa dňa 2. júna 2012 vo veľkom štýle za zvukov leteckých modelov mohla odštartovať oslava dňa detí.

Program zahájil Aeromodelclub Tucan, ktorý svojou leteckou show potešil všetkých prítomných. Tí si mohli

dýchli od skákania a posilnili sa napríklad dobrým gulášom, sladkosťami, či kofolou.

Spštením programu boli i hry Weickicky a Steckem, pri ktorých bolo potrebné zapojiť svoju šikovnosť a vynaliezavosť a ktoré potrápili i niektoré staršie deti.

vychutnať letecké simulácie lietadiel z obdobia 1. a 2. svetovej vojny, akrobatické nálety sprevádzané výbuchmi. Napokon sa deti veselo rozbehli chytať do rúk plastové padáky, ktoré boli z lietadiel vypustené.

Škôlkari súťažili za výdatnej podpory svojich rodičov, odmenou im okrem iného boli i pamätné diplomy a balíček plný sladkých dobrôt.

Na záver sa patrí poďakovať tým, ktorí sa podieľali na príprave a organizácii Medzinárodného dňa detí 2012 v našej obci. Tiež modelárom z leteckého klubu a samozrejme spoločnosti Kia Motors Slovakia, s. r. o., vďaka ktorej sa nám podujatie podarilo zastrešiť po finančnej stránke.

Separácia odpadov a jej pozitívny vplyv na životné prostredie

Pod pojmom separovaný odpad rozumieme zber oddelených zložiek komunálnych odpadov. Povinnosť separovať komunálne odpady vyplýva zo zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch. Od roku 2010 vzniká povinnosť obciam a mestám separovať zložky komunálneho odpadu ako napr. papier, sklo, plasty, kovové obaly. Pri separovanom zbere sa nepotrebná vec nepovažuje za odpad, ale za druhotnú surovinu, ktorú možno recyklovať – opäť použiť na výrobu nových užitočných predmetov na spotrebu. Recykláciou odpadov sa znižuje množstvo odpadov uložených na skládke a tým aj množstvo skládok. Odvoz a spracovanie vytriedeného odpadu je niekoľkokrát lacnejšie, ako uloženie odpadu na skládke. Separovanie odpadu nemá len estetické prínosy v podobe čistejšej obce, ale prispieva aj k zlepšeniu klímy na Zemi, šetreniu vzácnych prírodných zdrojov.

V našej obci taktiež separujeme odpad, máme dostatok nádob a kontajnerov rozmiestnených po obci tak, aby mohli všetci občania triediť a odovzdávať odpad na recykláciu. Okrem toho dvakrát ročne za zbiera po obci veľkoobjemový, elektronický a nebezpečný odpad. Rovnako organizujeme zber šatstva a papiera. Preto je zarážajúce, že odovzdané množstvo komunálneho odpadu v roku 2011 oproti roku 2010 je takmer na takej istej úrovni. To znamená, že aj napriek tomu, že obec vytvára všetky dostupné možnosti triedenia odpadu, množstvo komunálneho odpadu výraznejšie neklesá. Kde teda nastáva chyba? Sme príliš leniví, aby sme prešli pár krokov ku farebným nádobám určeným na tento účel? Nerozumieme tomu, ako triediť? O tejto problematike sme sa neraz zmienili aj v Nededžanovi. Aktuálne informácie sú dostupné na obecnom úrade, v tabuľi a tiež na webe obce.

KULTÚRNE DEDIČSTVO MIKROREGIÓNU TERCHOVSKÁ DOLINA

V júni bola v rámci Mikroregiónu Terchovská dolina vydaná nová publikácia, ktorej autorkou je mladá obyvateľka našej obce Katarína Maršalová. Kniha s prívlastkom turistická encyklopédia nesie názov Kultúrne dedičstvo Mikroregiónu Terchovská dolina a venuje sa jednotlivým zložkám hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva

danej oblasti. Abecedne zoradené heslá opisujú najnavštevovanejšie pamiatky a kultúrne podujatia, ale i ďalšie zaujímavé zložky kultúrneho dedičstva vrátane Strečnianskeho a Starého hradu, expozícií v Stráňavách a Terchovej, kaštieľov, kaplniek, kostolov, ľudovej architektúry, odevu a hudby, pamätníkov, životopisov Žofie Bosniakovej, Juraja Jánošíka a Adama Františka Kollára, Cyrilometodských a Jánošíkových dní a zachovávaných zvykov. Samozrejme sa v publikácii

spomína i obec Nededza, tradícia fašiangových osláv, či ochoťnícke divadlo. Okrem údajov o histórii, súčasnom stave a vzhľade expozícií a pamiatok, obsahuje dôležité informácie o otváracích hodinách a výške vstupného, pri kultúrnych podujatiach informácie o mieste a čase konania. V úvode publikácie sa nachádza krátka charakteristika mikroregiónu z hľadiska prírodných daností a histórie. V závere sú zahrnuté praktické informácie o ubytovacích, stravovacích a športovorekreačných zariadeniach, turistických informačných kanceláriách, takisto zoznam lyžiarskych stredísk, turistických chodníkov a cyklotrás. Kniha dopĺňa množstvo fotografií a obrázkov vrátane samostatnej obrazovej prílohy. Cieľom turistickej encyklopédie je zvýšiť povedomie domáceho obyvateľstva o ich vlastnom kultúrnom bohatstve, prípadne prispieť k cestovnému ruchu Mikroregiónu Terchovská dolina, a to najmä k zvýšeniu návštevnosti jeho kultúrneho dedičstva. Kniha je k dispozícii k nahliadnutiu pre všetkých záujemcov na obecnom úrade v Nededzi.

Musíme si všetci uvedomiť, že vývoz komunálneho odpadu stojí obec – teda nás všetkých nemalé finančné prostriedky, ktoré by sa dali v rozpočte obce využiť na iné, dôležitejšie a potrebné výdavky. Snahou nás všetkých by malo byť znižovať množstvá komunálneho odpadu, pristupovať dôslednejšie k separácii odpadov a tým nielen „nevyhadzovať peniaze do vzduchu“, ale i šetriť prírodné zdroje a byť ohľaduplný ku životnému prostrediu.

Pre porovnanie uvádzame tabuľku vyprodukovaného množstva komunálneho odpadu v našej obci :

Množstvá separovaných komodít	Rok 2010 v kilogramoch	Rok 2011 v kilogramoch
papier	2400	1740
plasty	3930	7280
sklo	13940	14340
kov	0	0
šatstvo/textil	1500	1500
biologický odpad	0	0
zmes betónu, tehál...	23840	75060
vyrazené el. zariadenie	920	3970
objemový odpad	1720	2520

Množstvá zmesového komunálneho odpadu	Rok 2010 v kilogramoch	Rok 2011 v kilogramoch
komunálny odpad	141 020	140 970

Finančné ukazovatele obce:

	Rok 2010	Rok 2011
Náklady obce – nakladanie s odpadmi	14 956 €	18 936 €
Príjem od občanov – poplatok za kom. odpad	9 715 €	10 052 €
Z obecného rozpočtu muselo byť uhradené	5 241 €	8 884 €

Na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov sa všetky náklady, ktoré vzniknú na území obce započítajú do poplatku za komunálny odpad v prepočte na osobu/rok.

V roku 2010: náklady 14 956 € poplatok mal byť: 15,40 € osoba/rok – podľa horeuvedeného zákona
poplatok bol: 9,96 € osoba / rok – podľa VZN Obce č. 1/2010
obec doplácala: **5,44 na osobu /rok**

V roku 2011: náklady 18 936 € poplatok mal byť: 19,64 € osoba /rok – podľa horeuvedeného zákona
poplatok bol: 9,96 € osoba/rok – podľa VZN Obce č. 1/2010
obec doplácala: **9,68 € na osobu / rok**

V súvislosti so separáciou odpadu dávame do pozornosti aj nový samostatný kontajner umiestnený za budovou obecného úradu, kde majú naši občania možnosť bezodplatne počas celého roka odovzdať šatstvo, textilie, obuv a hračky.

ACH, TÁ ČOKOLÁDA

„Život je ako bonboniéra, nikdy nevieš, čo ochutnáš.“

Vedeli ste, že aj čokoláda má svoj sviatok? A dokonca hneď dva – 7. júl je Deň čokolády, ktorý pripomína rok 1550, keď sa čokoláda stala dostupnou pre Európanov, a 13. september je Medzinárodným dňom čokolády. Ak patríte k milovníkom tohto úžasne sladkého vynálezu a slávite ho nielen počas dvoch dní v roku, tak presne pre vás sú určené nasledujúce riadky.

História čokolády siaha až k samotným Aztékom. Stará indiánska legenda hovorí, že aztécky boh Quetzalcoatl zostúpil z nebies a priniesol na zem kakaovník, ktorý ukradol v raji. Aztékovia verili, že kakaovník je vzácny strom a je symbolom života a plodnosti. Prvé kakaové bôby do Európy priniesol začiatkom 16. storočia známy moreplavec Krištof Kolumbus, avšak Európania v tom čase ešte nevedeli nič o ich spracovaní. Až španielsky dobyvateľ Hernando Cortéz priviezol zo svojich ciest znalosti o výrobe horúceho povzbudzujúceho nápoja „xocolatl“. Pri dobývaní Mexika Cortézovi zachutila čokoláda vyšľahaná do lahodnej peny, ktorú mu Aztékovia ponúkli. Kakaové bôby boli veľmi vzácne, a preto čokoládový nápoj mohli piť iba panovníci a mimoriadne návštevy. Pôvodná receptúra prípravy tohto nápoja spočívala v rozomletí plodov zeleného kakaovníka, následným zahustením kukuričnou múkou a dochutením vanilkou a chilli korením.

V Európe sa čokoláda takisto stala veľmi ceneným nápojom. Tabuľková čokoláda, tak ako ju poznáme dnes, vznikla začiatkom 19. storočia, keď bol vynájdený prvý lis na oddeľovanie kakaového masla od kaka. Takto vyrobená čokoláda však bola hrudkovitá a horká. O ďalšiu zásadnú zmenu v dejinách čokolády sa zaslúžili dvaja Švajčiari. Prvý z nich prišiel v roku 1876 s nápadom pridať do čokolády mlieko, a tak sa zrodila prvá mliečna čokoláda. O štyri roky neskôr ďalší Švajčiar vynášiel stroj, ktorým sa čokoláda premiešala natoľko jemne, až sa rozplývala na jazyku. Aj vďaka tomu sa postupne stala čokoláda najpopulárnejšou sladkosťou na svete.

Samotný proces výroby čokolády zahŕňa niekoľko krokov. Po zozbieraní sa kakaové bôby vyčistia, upražia pri 105 °C a zbavia sa šupiek. Ďalej sa pripraví kakaová drť a jej postupným mletím vznikne kakaová hmota. Pridaním cukru a sušeného mlieka sa z nej stane čokoládová hmota, ktorá sa zjemňuje valcovaním. Ďalším krokom je niekoľkohodinové miešanie pre zlepšenie chuti a jemnosti čokolády. Nakoniec sa pridáva kakaové maslo a emulgátor. Dôležitým procesom je temperovanie, čiže riadená kryštalizácia kakaového masla, po ktorej sa čokoláda nalieva do foriem a chladí sa v tuneloch. Tento spôsob výroby čokolády má takmer 150-ročnú tradíciu.

Čokoláda má okrem svojej lahodnej chuti aj niekoľko vedecky dokázaných pozitívnych účinkov na ľudský organizmus. Za najkvalitnejšiu je považovaná horká čokoláda. Práve tá obsahuje látky, ktoré dokážu zabrániť vzniku ochorenia ciev a rakoviny. Čokoláda takisto podporuje činnosť obličiek, stimuluje centrálnu nervovú sústavu a priaznivo pôsobí na dýchanie. Znižuje tvorbu zubného kazu a riziko

vzniku mozgovej mŕtvice. Čokoláda pomáha vyrovnať sa s únavou, podľa vedcov 45 gramov tmavej čokolády denne zmiernuje vyčerpanosť. Takisto má priaznivý vplyv na znižovanie krvného tlaku a cholesterolu. Vyvoláva pocit šťastia a dobrej nálady, tlmí stres, je zdrojom energie. Používa sa aj vo forme čokoládových masáží. Hamburgský cukrár dokonca vynášiel čokoládu proti starnutiu, do ktorej sa pridáva mango a sójové mlieko. Aj napriek týmto pozitívnym účinkom to s čokoládou netreba preháňať. Veď ako hovorí jedno múdre príslovie – „všetkého veľa škodí“. Takže s mierou, dobrú chuť!

Niekoľko zaujímavostí o čokoláde:

- Čokoláda bola obľúbeným nápojom Anny Rakúskej, upokojovala si ňou nervy v časoch, keď ju jej manžel zanedbával.
- Slávny zvodca Casanova tvrdil, že za svoje úspechy u žien vďaka práve čokoláde. Aj Madame de Pompadour úspešne používala čokoládu pri zväznaní.
- Za kvalitnú čokoládu je považovaná čokoláda s minimálnym obsahom kaka 70 %.
- Slovo „theobroma“ čiže kakaovník v preklade znamená pokrm bohov.
- Sušené kakaové bôby sa používali ako platidlo. Za 4 bôby si človek mohol kúpiť zajaca, za 10 bôbov dámsku spoločnosť na jednu noc a za 100 bôbov dokonca otroka.
- Čokoládu pravidelne dostávali americkí vojaci počas druhej svetovej vojny.
- Čokoláda je návyková, často sa považuje za drogu.
- V belgickom meste Bruggy sa nachádza múzeum čokolády. Navyše, po celom svete sa pravidelne usporiadávajú veľtrhy čokolády – jeden z najslávnejších je parížsky Salon du Chocolat.
- V čínskom Pekingu sa nachádza najväčší čokoládový park na svete. Jeho súčasťou je čokoládový Veľký čínsky múr, Terakotová armáda, čokoládový čínsky porcelán, čokoládové kabelky známych svetových návrhárov či verná čokoládová kópia luxusného automobilu značky BMW.

-i-

„Mať slovenský dres a reprezentovať svoju krajinu je niečo nádherné“

Ako ste určite postrehli, snažíme sa v jednotlivých číslach nášho občasnika prinášať vám rozhovory s ľuďmi, ktorí sú niečím zaujímaví a výnimoční. Či už pre našu obec, blízke okolie alebo Žilinský kraj. V tomto čísle Vám chceme v krátkosti predstaviť človeka, ktorý pomáhal pri formovaní nášho časopisu. Preto nás teší, že nám poskytol rozhovor Róbert Kašša.

- **Robo, keď som sa pýtala spoluobčanov, čo im hovorí tvoje meno, tak väčšina si ťa spája s novinárčinou a hokejbalom. Ako by si sa charakterizoval ty? Si skôr žurnalista alebo hokejbalista?**

Momentálne sa viac cítim ako športovec, hoci som vyštudoval novinárčinu. Je to pre mňa profesia, ktorú mám rád a prostriedok, ako zarobiť peniaze na chod rodiny a živienie svojich športových koníčkov. Takže sa cítim viac ako športovec, hokejbalista a hokejista, ktorý sa živí novinárčinou.

- **Kedy si sa rozhodol, že sa budeš venovať a neskôr živiť ako žurnalista? Napíňa ťa táto práca?**

Pôvodne som išiel študovať do Bratislavy propagáciu, ktorá bola odborom na katedre žurnalistiky, a tam som „pričuchol“ k novinárskemu umeniu. Tam som zistil, že keď napíšete dobrý článok, tak môžete zarobiť relatívne slušný honorár. A, samozrejme, je to rozdiel, či človek „maká“ s lopatou, alebo robí tvorivú prácu. Aj keď každá z týchto činností je svojím spôsobom náročná a má svoju spoločenskú hodnotu. Vďaka novinárčine som sa stretol s mnohými športovcami. Spomínam si, že keď som prišiel ako študent do Žilinského Večerníka, asi po týždni som robil veľký rozhovor so žilinským hokejistom Róbertom Petrovickým, ktorý vtedy hral v NHL. V tom čase to bola v Žiline novinka, keďže sa takýmto spôsobom o športe vtedy nepísalo a bol som rád, že som sa ku takýmto rozhovorom dostal, a že mi to ostalo. Následne som dlhé roky robil športového redaktora, čo bola príjemná kombinácia mojej lásky k športu a novinárskej práce. Bolo to perfektné obdobie. Napriek tomu si myslím, že keď niekto vyštuduje žurnalistiku, neznamená to, že je dobrý novinár. V tomto smere je prax nenahraditeľná.

- **My bežní ľudia máme o novinároch vytvorenú predstavu, že všetci sú draví, neústupčiví a mnohokrát idúci až za hranicu slušnosti či ľudskosti, len aby mali svoj článok. Je to tak aj v skutočnosti, alebo sú to len predsudky?**

V bulvárnych médiách je to naozaj tak. Stali sa i také prípady, že bulvárny novinár neprišiel nejakú katastrofu, či tragédiu, ktorá sa následne objavila u konkurenčných novín, tak bol za to pokutovaný. Potom to dopad-

ne tak, že najčítanejší bulvárny denník na Slovensku prelistujete za päť minút a zväčša sa tam dočítate o vraždách, znásilneniach, dopravných nehodách, či rýchlo kvasených celebritách. Pritom máme na Slovensku množstvo úspešných vedcov, lekárov, či športovcov, ktorí si isto zaslúžia „mediálne“ ocenenie za prácu, ktorú vykonávajú. Alebo učiteľia, či matky, ktoré sa starajú o veľa detí, ľudia, ktorí vykonávajú nezištnú pomoc, tí by si zaslúžili pozornosť. A u nás je za celebritu považovaná každá druhá moderátorka, či spevák, čo naspieva jednu pesničku, alebo hociktorý mestský chalan, ktorý v reality show podojí kozu... Našťastie takémuto typu práce som sa nikdy nemusel venovať a vždy som robil poctivú novinársku prácu a skôr som volil témy zaujímavé pre Žilčanov a ľudí z okolitých obcí. Snažili sme sa prinášať skôr tie pozitívnejšie správy z nášho regiónu a našou prioritou bolo, aby si každá záujmová skupina, či už mamičky, športovci alebo záhradkári, našla „to svoje“. Aj to je dôkaz toho, že dobré médium sa dá robiť aj bez toho, aby bolo presiaknuté negatívnymi informáciami. A hoci sa takmer dvadsať rokov pohybujem vo svete médií, som rád, že som sa cez noviny nikdy nemusel priživovať na cudzom nešťastí.

- **Donedávna si pôsobil ako šéfredaktor asi najznámejšieho lokálneho periodika – Žilinského Večerníka. Aj Ty osobne si v pozícii jeho šéfredaktora pomáhal s formovaním občasnika v našej obci. Preto by ma zaujímalo, aké dôvody viedli ku ukončeniu Tvojej činnosti vo Večerníku a predovšetkým to, akým spôsobom by sa naša budúca spolupráca mohla ďalej uberať?**

Všetko sa raz končí. Prišlo ku zmene vedenia, ktoré má iné predstavy o fungovaní Večerníka ako ja a preto sa naše cesty rozišli. Na jednej strane som trochu rozčarovaný, keďže som vo Večerníku strávil s menšími prestávkami šesťnásť rokov a tento kus života sa nedá hodiť za hlavu zo dňa na deň. Na druhej strane je už človek po toľkých rokoch trochu unavený, najmä z práce, ktorá vyplývala z pozície šéfredaktora, zo stresu a zodpovednosti, aby každý týždeň vyšli dobré noviny. Teraz som vyrovnaný, spokojný človek, po tom, čo nemám túto záťaž. Momentálne oddychujem, venujem sa rodine, športujem, nabieram novú energiu a sám uvidím, v akých médiách

sa objavím. Možno budem prispievať aj do vášho Nedežana a možno sa zameriam práve na informovanie o fungovaní miest a obcí. Pretože si myslím, že práve starostovia odvádzajú kus dobrej práce, ktorá nie je mediálne ocenená. Verím, že aj po mojom odchode bude naša spolupráca fungovať, že sa budú môcť občania nielen z Nedeže pravidelne na stránkach Žilinského Večerníka dočítať o tom, čo nové sa deje v obci.

- **Tvoje meno už navždy ostane zapísané u všetkých hokejbalových fanúšikov a všetkých tých, ktorí majú čo s týmto športom dočinenia. Máš za sebou neuveriteľnú kariéru. V krátkosti spomeniem, že si majster sveta z roku 1999, najlepší hráč Europacupu 2000, vicemajster nielen Slovenska, ale aj Kanady a od roku 2010 si členom medzinárodnej hokejbalovej siene slávy a zozal si mnoho ďalších úspechov aj v národnej reprezentácii. Ako tento šport napreduje na Slovensku?**

Práca s hokejkou je pre každého chlapca niečo možno až magické a asi každý už vo svojom detstve držal v ruke hokejku a naháňal sa s ňou popred dom. A takto nejako som začínal i ja. S kamarátmi sme zvädzali boje medzi ulicami, kde som trávil obrovské množstvo času, až to prerástlo v to, že som začal mať hokejbal radšej ako hokej. Keď som s ním začínal, bol takpovediac v plienkach. V súčasnej dobe sa organizuje veľa súťaží, turnajov, či dokonca šampionátov, avšak štát zanedbateľne dotuje šport ako taký. Druhou vecou je, že aj na hokejbale vidno celkový trend ústupu záujmu o šport zo strany detí a mládeže. Rodičia tlačia deti, aby uprednostnili štúdium a následnú profesionálnu kariéru pred športom.

Veľa detí príde zo školy, urobia si úlohy a už sedia za počítačom. Moja generácia fungovala tak, že sme doslova zapískali na seba pod panelákom a v priebehu pár minút sme už hrali desať na desať na ulici futbal, či hokej.

- **V našej obci máme vybudované multifunkčné ihrisko, na ktorom najmä mladšia generácia hráva i hokejbal. Aký je tvoj názor na podporu tohto športu, aj keď v „neligovej forme“ na amatérskej a záťažnej úrovni?**

Oceňujem každú snahu starostov, či funkcionárov, ktorí vytvárajú podmienky pre športové aktivity v prospech svojich obyvateľov, či ide o osadenie basketbalových košov, alebo vytvorenie priestorov pre šport. Multifunkčné ihrisko je perfektná vec, lebo sa tam dá hrať nielen futbal, ale ako aj u vás v obci, hokej, hokejbal, či tenis. Z tohto pohľadu je to taká hodená rukavica, ktorá hovorí: „príďte sa hýbať, športovať“. Takže pre mňa nie je rozdiel, či je niekto hokejista NHL, alebo behá v Nededzi na multifunkčnom ihrisku a dáva góly. Pre mňa sú to moji kolegovia športovci a som rád, že namiesto sedenia pri počítači športujú.

- **Čo by si doporučil deckám, ktoré by sa tomuto športu chceli v budúcnosti venovať profesionálne?**

Napríklad, nedávno sa v Žiline konali majstrovstvá Slovenska hráčov do 19 rokov a keď

som videl chalanov (mojich bývalých zverencov, ktorých som trénoval ako malé deti) ako ich to baví, bol to skvelý pocit. Pri športe sa človek formuje ako osobnosť, mnohokrát získava priateľstvá na celý život. Nedoporučoval by som deckám, aby sa sústredili na to, že raz budú profesionáli, ale aby športovali bez ohľadu na to, či sa v budúcnosti budú športom živiť alebo nie a brali ho ako súčasť života. Lebo šport vo všeobecnosti pestuje telo i ducha.

- **Napr. o hokeji je známe, že je to „drahý šport“. Ako je to s hokejbalom?**

Dnes je hokej naozaj drahý šport. Dnes, keď chce dieťa robiť nejaký šport, treba mu zabezpečiť najmä výstroj a mnohí rodičia na to jednoducho nemajú peniaze. Práve toto je výhoda hokejbalu. Na tej amatérskej úrovni stačí hokejka, loptička, tenisky a človek behá po ulici a dáva góly. Na reprezentačnej úrovni tiež nie je výstroj extrémne drahý. V porovnaní s hokejom je to oveľa menej nákladný šport a prináša rovnakú radosť z víťazstiev a dobrej hry. Povedal by som, že je to taká dobrá náhrada pre toho, kto si nemôže dovoliť hrať hokej. Navyše sa dá tomu športu venovať aj na medzinárodnej úrovni. Keď je niekto šikovný a obetuje tomu čas, tak sa môže vypracovať až do reprezentácie. Mať slovenský dres a reprezentovať svoju krajinu je naozaj niečo nádherné. Je však aj veľa hokejistov, ktorí sú výborní hokejbalisti a tiež poznám

hokejbalistov, ktorí hrajú celkom slušne hokej. Napríklad, môj kamarát Jožko Stümpel, ktorý v Nitre každoročne organizuje hokejbalový turnaj Stümpel cup.

- **Myslíš si, že aj taký obyčajný športuchtivý chalan to môže dotiahnuť z dedinského ihriska na profesionálnu dráhu?**

Samozrejme, že môže. Všetko je to o chcení. Mne sa v živote to, čo som chcel dosiahnuť, podarilo.

Keď tomu človek obetuje veľa voľného času, dá do toho námaľu, drinu, tak potom môže byť úspešný. Napríklad v reprezentácii hrajú chalani zo všetkých kútov Slovenska.

- **Mimochodom, vieš, čo znamená skratka NHL?**

Nededzká hokejová liga? Usmievam sa, lebo už teraz viem, že vždy, keď si zapnem správy a budú tam výsledky NHL, tak ma napadne Nededzká hokejová liga ☺

- **Takže, keď ťa pozveme otvárať turnaj, neodmietneš? ☺**

Určite neodmietnem a rád pomôžem aj pri organizácii ☺

Ďakujem za príjemný rozhovor Róbertovi Kaššovi, žurnalistovi, bývalému hokejistovi a hokejbalistovi a v neposlednom rade spolupracovníkovi pri tvorbe Nededžana.

- Alica Hodášová -

Aj Nededza má svojich mladých záchranárov

Snáď každému jednému človeku sa počas života prihodí situácia, kedy potrebuje pomoc, či dokonca ju má sám poskytnúť. Kolkí z nás by si vedeli urgentne poradiť pri vzniku požiaru, pri autonehode či iných podobných situáciách? Medzi našimi spoluobčanmi sa nachádzajú aj takí, ktorí s tým problém nemajú. Ivan Vajda, Natália Vráblová, Denis Poliak a Alexandra Ďurčová reprezentujú svoju obec ako mladí záchranári. Napriek tomu, že sú končiacimi žiakmi Základnej školy v Gbeľanoch, disponujú slušnými vedomosťami v oblasti civilnej ochrany, ktoré ich posunuli do celorepublikového kola do Ferčkovci v Spišskej Novej Vsi. Preto sme sa o našich šikovných deťoch porozprávali s ich kapitánkou Alexandrou Ďurčovou.

- **Čo si môžeme predstaviť pod pojmom „súťaž mladých záchranárov civilnej ochrany“?**

Je to súťaž, ktorá preveruje pripravenosť mladých ľudí k urýchlenej reakcii, ak by sa náhodou ocitli v situácii, kedy by bolo potrebné zachrániť život alebo pomôcť v ohrozujúcej situácii.

- **Ako prebiehajú jednotlivé súťaže?**

Má to svoju postupnosť. Súťažné tímy sa stretnú v obvodnom kole, ktoré sa už tretí rok konalo v Mošovciach. Keďže sme získali prvé miesto, naše družstvo postúpilo na krajské kolo, ktoré sa konalo v Gáčeli

v Dolnom Kubíne na konci mesiaca máj, kde sme boli opäť úspešní. O dva týždne nato sa konali Majstrovstvá Slovenska v školiacom centre Ministerstva vnútra SR vo Ferčkovciach v Spišskej Novej Vsi.

- **Z akých disciplín pozostáva súťaž?**

Súťažíme v šiestich disciplínach. Sú to strelba zo vzduchovky, hasenie malých požiarov, testy z civilnej ochrany, civilná ochrana samotná, topografia (orientácia v prírode) a ošetrovanie simulovaných prípadov (vyklbenie členka s podozrením na zlomeninu, resuscitácia, popáleniny ruky, zlomeniny a pod.). Medzi jednotlivými stanoviskami sú rôzne úseky, trasa má mnohokrát aj dva kilometre, pri ktorých musíme aj behať.

- **Z čoho všetkého pozostáva výstroj mladého záchranára na súťaži?**

Naša výstroj je špecifická. Pozostáva z plynovej masky (ktorú si musíme vedieť správne nasadiť), z buzoly, ktorá slúži na odčítanie azimutu (stupňov) a hodiniek, s ktorými určujeme svetové strany.

- **Hodinky sú jedinou pomôckou strán?**

Áno. Avšak svetové strany dokážeme určiť aj pomocou letokruhov, machov a lišajníkov, hviezdy Polárky, mravenísk a vinogradov, ktoré sú vždy situované na juh. I takýmto spôsobom sa učíme poznávať prírodu a vytvárať si ku nej pozitívny vzťah.

- **Ktorá z disciplín je najobťažnejšia a prečo?**

Nedá sa povedať, že by nejaká bola viac či menej náročná, ale strelba zo vzduchovky je často nevyspytateľná.

- **Váš tím pozostáva zo štyroch členov. Máte medzi sebou rozdelené jednotlivé disciplíny?**

Všetky disciplíny robíme spoločne, pričom povinnosťou kapitána je skontrolovať správnosť jednotlivých disciplín a zároveň poradiť sa so svojim tímom. Sme predsa jeden kolektív a nesúťažíme každý za seba, ale všetci spolu za jeden tím.

- **Kto vás pripravuje na súťaže?**

Na súťaže nás pripravuje náš učiteľ, pán Homola. So zdravotníckou časťou nám pomáha pani Smidová, za čo im určite patrí vďaka.

- **Vidíš význam v podporovaní tejto súťaže?**

Určite áno. Hoci nikomu by som nepriala dostať sa do život ohrozujúcej situácie, je veľmi užitočné pre mladých mať potrebné vedomosti, naučiť sa správne reagovať, keď je to nevyhnutné a vedieť si navzájom pomáhať.

Ďakujem za rozhovor.

- N. J. -

OŠK Nededza víťazom XXVII. ročníka memoriálu Teodora Zvaru

Dňa 23. 6. 2012 sa konal v Dolnom Hričove XXVII. ročník memoriálu o putovný pohár Teodora Zvaru. Turnaja sa zúčastnili družstvá, ktoré boli víťazmi III tr.skupiny A, III tr.skupiny B, II tr., I tr. v súťažnom ročníku 2011/2012 a ako usporiadateľ aj domáce družstvo Dolného Hričova. Hralo sa systémom každý s každým po 20x20 minút. V úmornej teplote podávali družstvá dobré výkony, kde sa ukázal ich talent, dobrá tréňovanosť a tiež fyzická pripravenosť. Napokon si víťazstvo vybojovalo druž-

stvo OŠK Nededza, ktoré prešlo ako jediné turnajom bez straty bodu. Na druhom mieste skončilo MŠK Žilina, tretí boli chlapci z D. Hričova, štvrtí hráči Stráňav a na poslednom mieste skončili futbalisti z Petrovíc.

Najlepším strelcom turnaja bol Marek Farský – hráč OŠK Nededza, najlepším brankárom bol vyhlásený brankár D. Hričova. Takto sa chlapci z Nededze znovu zviditeľnili a aj svojím správaním a vystupovaním reprezentovali obec.

Dňa 16. 6. 2012 sa na futbalovom ihrisku v Nededzi uskutočnil futbalový turnaj starších žiakov o pohár starostu obce Nededza. Turnaja sa zúčastnili štyri družstvá: FK Púchov, MŠK Námestovo, MŠK Kys. N. Mesto a domáce OŠK Nededza. Športová ako i kultúrna úroveň turnaja bola na dobrej úrovni, o čom svedčila i spokojnosť všetkých zúčastnených. Družstvá odohrali medzi sebou zápasy systémom

každý s každým. O vyrovnanosti súperov hovoria výsledky.

Kys. N. Mesto-Nededza	1 : 0
Námestovo – Púchov	1 : 0
Púchov – Nededza	1 : 0
Kys. N. Mesto – Námestovo	0 : 1
Nededza – Námestovo	1 : 1
Púchov – Kys. N. Mesto	2 : 0

Turnaj vyhralo šťastnejšie družstvo z Námestova. Po skončení turnaja sa odohral zápas starších pánov medzi mužstvami Závodia a Nededze, ktoré skončilo výsledkom 4 : 2 pre domácich. Ceny najlepším jednotlivcom a poháre odovzdal starosta obce Nededza PhDr. Peter Vajda, ktorému chceme aj touto cestou poďakovať za prejavenu ohotu a pomoc pri organizácii turnaja. **F. J.**

FITNESS DANCE JE ZÁBAVA!

Fitness dance alebo zumba v sebe kombinuje aerobic, fitness cvičenie a latinsko-americké tance. Zamilujete si ju hneď na prvý pohľad. Je vhodná pre všetky vekové kategórie, nezáleží na pohlaví, dokonca ani na kondícii. Ani si neuvedomíte, že cvičíte, nemusíte premýšľať nad žiadnymi zložitými krokmi a budete sa cítiť ako na párty. Zumba je fenomén, ktorý postupne ovládol celý svet. Neobišiel ani našu Nededzu, preto vám prinášame rozhovor so Silviou Ďungelovou, ktorá je jednou z tých, ktoré u nás uvedené cvičenie precvičuje.

Ako dlho už precvičujete?

Na začiatku, by som sa chcela poďakovať všetkým ženám a dievčatám, ktoré navštevovali, navštevujú a verím, že budú navštevovať naše spoločné hodiny, pretože 8. marca sme v Nededzi oslávili 13 rokov našej spolupráce.

Ako si sa k tomuto cvičeniu dostala?

K precvičovaniu som sa dostala úplne náhodou. V marci 1999 nás pani Ďuríčková „navnadila“ na kalanetiku, vybavila kultúrny dom, vyvesila upútavku. Prišlo nás tam asi 50 dievčat a žien, len žiaľ, ani nezačala, pretože sa z Nededze presťahovala. Bola to taká silná eufória začať „ženský“ šport, že sme nechceli odísť a už si nepamätám, prečo vybrali práve mňa. S vedením som nemala žiadne skúsenosti, len som dochádzala na hodiny aerobiku do Žiliny. Postupne som sa tomu začala venovať, zhľadala som si potrebnú literatúru a absolvovala potrebné osvedčenia.

Vždy ťa bavil šport a akým športom si sa venovala?

Baví ma viacero druhov športu, ale veľmi rada mám vytrvalostnú atletiku, ktorej som sa venovala závodne za AŠKP Žilina pod vedením Ľuboša Cesneka a umiestňovala som sa na popredných miestach. Za najväčší úspech považujem v roku 2001 1. miesto na Majstrovstvách Slovenskej republiky v behu na ceste (10km) a dve prvé

miesta na medzinárodných medzibankových športových hrách v Nymburgu, kde som zvíťazila v behu na 400 a 800 m.

Aké boli začiatky cvičenia v Nededzi? A ako je to teraz?

Na začiatku bol obrovský záujem, ktorý postupne upadal, čo je prirodzené a očakávané. Ide o sínusoidu, ktorá podlieha sezónnosti a módnym trendom. Záujem ma teší a postupne ma privádza k novým trendom v cvičení, čo predstavuje zumba, ktorá spojila latinsko-americké tance, aerobic s fitness cvičením. Dnes už nerobím klasický aerobic s jednou zostavou krokov, ale tancujeme na latinsko-americké tance, ako je salsa, merengue a pod., po ktorých sa zameriavam aj na posilňovanie celého tela s dôrazom na problematické partie ženského organizmu. Čiže sme prešli od aerobného cvičenia k intervalovému cvičeniu. Hodina sa skladá z približne dvanástich 3-5 minútových cvičení, počas ktorých sa striedajú pomalšie a rýchlejšie rytmy. Medzi jednotlivými pesničkami sú krátke prestávky na doplnenie tekutín a vydychanie. Mnohé z prvkov sa opakujú, čím sa samotné zostavy učia naozaj jednoducho.

Ako sa zdokonaľujete? Ako a kde sa učíš nové trendy?

Zdokonaľujem sa štúdiom, absolvovaním certifikátov a navštevovaním podujatí – tzv. párty. Som medzinárodná inštruktorka tanečného fitness s licenciou akreditovanou Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Okrem praktického vedenia mám skúšky z odborov anatómie, športovej psychológie, prevej pomoci a výživy. Svojim

klientkám poskytujem bezplatné poradenstvo v oblasti výživy a prípadnej redukcie hmotnosti. Keď chcete viesť hodiny cvičenia, nestačí mať len certifikát, je potrebná licencia z aerobiku alebo fitness dance akreditovaná spomínaným ministerstvom.

Ako by si nalákala ďalších ľudí na toto cvičenie? Prečo by mali začať práve s tanečným fitness cvičením?

Pohyb ľudí spája, je potrebný pre ľudský organizmus, fyzické aj psychické zdravie, vitalitu a krásu ľudského tela. Chcem nielen dievčatá a ženy pozvať, aby prišli zažiť atmosféru tanca, zregenerovali sa. Je to cvičenie vhodné pre každého bez ohľadu veku a pohlavia. Nezáleží, či navštívite moje hodiny alebo hodiny niektorej inej cvičiteľky, dôležité je mať chuť niečo pre seba urobiť. Po čase sami zistíte, čo vám vyhovuje. Mojim cieľom je radosť z pohybu. Tu hodinku či dve do týždňa si nájde každá z nás, bez zbytočných výhovoriek. Je to aj veľmi ženské cvičenie, nakoľko uprednostňujeme pestré oblečenie a doplnky, napr. náušnice a náramky. Preto pozývam všetkých záujemcov – v letnom období každý **utorok od 18.00 v Kultúrnom dome v Nededzi**. Príďte sa s nami zabaviť! **-KM-**

Deti v materskej škole s p o z n á v a j ú prírodu nevšedne

Dňa 17. 5. 2012 sa deti z materskej školy v našej obci stali súčasťou jedinečného programu, ktorý bol predvedený formou environmentálneho vzdelávania. Zdieľať tento jedinečný zážitok sa podarilo vďaka žiakom Základnej školy s materskou školou Maximiliána Hella zo Štiavnických Baní, ktoré sa prezentovali v rámci programu „Sokoliarstvo ako nehmotné dedičstvo UNESCO“. Žiaci, ktorí sa venujú sokoliarstvu, majú možnosti cestovať a prostredníctvom tejto záľuby už majú „zvládnuté“ celé Slovensko i viaceré zahraničné krajiny.

Naši najmenší si mohli pozrieť ukážky sokolieho výcviku, výcviku orlov a výcvik plemenného psa. Mladí sokoliari porozprávali deťom o svojej práci s dravecami, ako ich majú chrániť a napríklad aj to, ako ich rozpoznať od sovy. Všetkým sa páčilo to, že dravce i sova mali svoje mená, na ktoré počas výcviku reagovali, čo si mohli odskúšať aj deti z našej obce. Najviac za-

bodovalo meno Shrek, na ktoré reagovala sova. Aj keď bolo počasie chladné a veterné, deti mali z vystúpenia veľmi pekný zážitok a nás teší, že aj takýmto nevšedným spôsobom môžu naše deti spoznávať čaro prírody.

